GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri estene 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon, sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 7. **Brasiovu 8 Februariu 27 Ianuariu** **1877.**

Demonstratiunile politice

au luatu in sinulu natiunei maghiare proportiuni asia de mari, in catu ele trasera asupra-le atentiunea Europei. Cu totu dreptulu; din causa ca cele mai multe din ele au unu caracteru provocatoriu, hostile, prin urmare fórte periculosu. Avemu 99 de cause, cá se trecemu si noi prin revista celu pucinu pe cele mai pregnante din trensele, adeca pe acele, care suntu de natura de a irrita pe alte staturi si capete incoronate si a le provoca la repressalii energióse, cumu si de acele, care atingu chiaru persón'a monarchului nostru. Ceea ce bate mai tare la ochi este, cà acele manifestiuni de ura si hostilitate pana acuma nu au fostu pedepsite de locu, decatu celu multu au fostu mustrati auctorii loru, dupa ce le-au commisu pe de intregulu, séu incai pe diumetate.

Ve aduceti aminte cà in a. 1868 erá se arunce in temnitia pe cei mai multi blasiani si cu ei pe canoniculu prepositu nonagenariu Vas. Ratiu, care de greutatea aniloru erá si surdu. Pretestulu acelei mesure tiranice erá cà tenerimea cu ocasiunea maialeloru serbase diu'a de 3/15 Maiu 1848. Sciti cà si in anulu trecutu amerintiara blasianiloru cu inchiderea scóleloru totu din caus'a aceea, de si studentii avea la mana permissiunea data de subprefectu. Cunósceti cà tricolórea t r a n s i l v a n a galbinu-rosiu-venetu este oprita. Ati vediutu cà mai de curendu au datu porunca archiereiloru romanesci, cá se cutedie a infrunta pe cleruri si pe tóta inteligenti'a romanésca si a infera pe fruntasii natiunei romanesci de agitatori in contra statului. Mai in scurtu le sciti tóte si dóra mai multu decatu noi.

In acelasiu timpu ce se intemplá in Ungari'a, in unele parti ale Transilvaniei si mai alesu in capitala?

Se facu demonstratiuni la aniversari'a generariloru spendiurati in Octobre 1849 la Aradu, cu scopu invederatu de a infrunta pe cercurile cele mai inalte din Vien'a.

Se arestédia in capital'a Ungariei oficiari rusesci, cu scopu de a bate nasulu imperatului Rusiei. Se inscenédia peregrinari si cantari de lauda la „santulu“ Ghiul-Baba.

Damele facu scame si colecte numai pentru turcii raniti, ca-ci alti luptatori pentru ele nu trecu de ómeni.

Studentii sunt suferiti a calcá tóte regulamentele academice si a face demonstratiuni politice la consululu turcescu. Mai tardiu aceloru stud. li se permite a calca de nou legile academice, a parasí prelegerile cá se alerge la Constantinopole cu sabiia de onóre pentru Abdul Kerim pasia turcescu, déra renegatu bulgaru.

Un'a din cele mai mari comune urbane adeca Czegléd, pentru cá se faca in mani'a monarchului alege deputatu in unanimitate pe celu mai cumplitu inemicu alu lui, adeca pe Ludovicu Kossuth, indata apoi tramite deputatiune numerósa la Itali'a cá se-lu chiame acasa. Acea deputatiune ajunse dela Czegléd in capitala, i-se jóca pro forma una mica comedia politienésca, este inse suferita cá se continue calea sa in frunte chiaru cu primariulu (Bürgermeister) dela Czegléd si cu pop'a Dobos. Acelu popa calvinescu fanaticu, care si-a parasitu biseric'a pentru fantasii politice unguresci, alesu de oratoru alu deputatiunei, tiene unu discursu catra Kossuth, in care i-lu tractédia cá pe gubernatorulu tierei, cá pe uniculu salvatoru alu ei si alu maghiariloru, ceea ce insemna curatu atata, cá si cumu ar' dice, cà nu mai avemu nici-o incredere in rege. Dobos inse si sut'a de deputati mersera si mai departe, ca-ci in discursulu loru catra Kossuth insultara amaru pe c o n f r a t e l e si pe celu mai bunu amicu alu Maiestatiei Sale imperatului, regelui si mare principe alu nostru, adeca pe Maiestatea Sa imperatulu toturoru Russiiloru dicundu, cà este unu Sardanapalu, carele se tavalesce la Mocscu'a in desfrenari;“ éra ei, maghiarii sunt convinsi, cà indata-ce va venì Kossuth acasa, imperatulu Russiei si tóta poterea sa se va sfarma, ceea ce pe romanesce curatu semnifica atata, cà déca va veni Kossuth, va trage éra tóta poterea la sine.

Pre candu scriemu aceste, vedemu totuodata din diariele capitalei unguresci, cà in fine politi'a luà mesuri in contra continuarei demonstratiuniloru, asemenea si senatulu academicu alu universitatiei facia cu deputatiunea studentiloru, cari plecandu dela Constantinopole in 26 Aprile, apucati de furtuna teribile in caletori'a spre Varn'a, neputendu intra in portu, fusera aruncati in marea larga, se mai aprinse ceva si in laintrulu corabiei, in catu fusera necessitati a se intórce la Constantinopole de trei ori, scapandu de innecare si ardere cá prin urechile acului.

Mesurile politianesci luate mai multu numai de rusinea Europei si in urmarea serióseloru observatiuni venite dela Vien'a, spre a inpedeca demonstratiunile la intórcerea deputatiuniloru, nu mai potu ascunde intru nimicu tendentiele revolutionarie. Portarea fanaticiloru din Ungari'a si Transilvani'a nu mai lasa nici-o indoiéla, cà ei s'au desbinatu de catra societatea europénа si s'au facutu mai turci decatu turcii. Ei au invrasmasitu pe popórele slave, anume pe bohemi, pe croati si serbi, apoi pe rusi totudeauna. Asprele infruntari aruncate in siedinti'a din 31 Ian. a camerei deputatiloru in faci'a ministrului Tisza de catra deputatii Kossuthiani revolutionari Helfi, Madarász, Németh, aplaudati de opositiune, confirma deplinu asertiutiunea nóstra.

Nimicu mai interessantu si mai caracteristicu pentru scól'a politica dela Dobritienu, decatu candu Helfi rapedí asupra ministrului unele cá acestea: In 15 Martiu 1872, care este aniversari'a revolutiunei dela 1848, acestu Tisza in calitatea sa de presiedinte alu opositiunei, s'a pusu in fruntea catorva mii de ómeni si luandu-se cu ei pe stratele capitalei sbierá catu potea „Éljen Kossuth!“ éra séra s'au luatu cu tortie aprinse pe lini'a Dunarei in faci'a residentiei, pentru cá se vedia si regele si se audia cumu striga ei „Éljen Kossuth“. Dupa aceea Kossuthianii detera unu banchetu totu cu Tisza in capulu mesei, si tramisera lui Kossuth unu telegramu enthusiasticu. Atunci ministrulu de interne, care erá, nu a impedecatu pe nimeni si nici pe Tisza, cá se glorifice pe Kossuth si se jóce comedi'a intréga. Acumu inse Tisza cá ministru tractédia pe adoratorii lui Kossuth cá pe nisce banditi (rablóbanda), adeca tiranesce. Helfi isi esplica acestu lucru asia, cà acuma, de candu ajunse Tisza la potere, ei este frica, cá nu cum-va Kossuth se se intórca in patri'a sa. De alta parte adauge Helfi, lui Tisza 'iar' placé se se intemple undeva in tiéra unu picu de rebeliune, cá se o póta sugruma, si asia se se rehabilitédie in opiniunea si grati'a partitei sale, pe care o perdù in urm'a neferecitelorn negotiatiuni cu austriacii; in acelu casu elu póte cà ar' trece de salvatorulu tierei etc.

Si acesti ómeni inca mai au fruntea de a cautá p'intre romani agitatori, tradatori de patria si de tronu. Ei nefericitii inca totu mai credu, cà voru fi in stare de a sugruma si innadusí cugetele, ideile, convictiunile, vointiele popóraloru prin mesuri terroristice. Intr'aceea cu respectu la mesurile politianesci, recente, posthume luate in capitala, semena cà mai e si unu misteriu la midiulocu, care se va revela mai tardiu.

---

26 Ianuariu, aniversari'a mortiei lui Fr. Deák

s'a serbatu in capital'a Ungariei cu mare pompa, care afla imitatori si in alte cetati. Unii oratori ei facura apotheosa (deificare) cá unui semidieu; nu s'au aflatu inse nici unulu care se cutedie a'i deduce originea din Scithi'a. Cu acésta ocasiune cateva diarie maghiare publicara mai multe pericope si trasuri caracteristice din viéti'a repausatului. „Betran'a“ Gazeta inca 'si aduce aminte de un'a tocma din anulu, in care inainte de revolutiunea universale se facusera legile cele terroristice spre omorirea nationalitatiloru, adeca 1843. Vedemu cà o inprospetara si altii; ea va interessa si pe lectorii nostri, cà-ci din aceea voru vedé, ce semnificatiune au in Ungari'a frasele „opiniune publica“, vocea poporului si ce valóre póte avé la classe de ómeni semi-barbari aceea ce se dicea in Roma vechia Aura popularis, favórea poporului, pre catu timpu cineva se afla in viétia.

Comitele Stefanu Széchenі, carele in vreo diece ani trecuti pana in a. 1843 desteptase celu pucinu pe intelligenti'a magiara din marea sa indolentia si amortire, in acestu anu erá si cadiutu cu totulu in „opiniunea publica“ si „vocea poporului“, adeca demagogii guralivi si studentii usiorei ii declarase de „tradatoriu“. Deák si Kossuth trecea de stele dela Betlehem. Dera Deák, care studiase si pana atunci mai multe cestiuni cu sange rece si din fundamentu, propusese intre altele si supunerea classeloru privilegiate la contributiune, la „biru“. Acea propunere a sa desteptà una din furtunele cele mai furióse preste tóta Ungari'a. Pana in acelu anu Deák totudeauna mergea la dieta cá deputatu alesu din comitatulu Zala, in care 'si avea mosii'a sa Kéhida. Din 52 de comitate, in care era inpartita pe atunci Ungari'a, pucine au remasu, in care se nu se fia intemplatu parte batai cumplite, parte si omoruri prin cercurile electorali. Insemnati bine, ca pe atunci in comitate numai nobilimea se bucurá de dreptulu electorale, prin urmare numai nemesii (boierii) se macelá unii pe altii cá ferele selbatice, cu sabii, cu baltage, securi, furci de feru, si se impuscá. Din tóte inse, scenele cele mai doreróse s'au intemplatu pe la inceputulu lunei Aprile aceluiasi anu in cercurile electorale alu lui Deák. Era in acelasiu unu solgabirau (subprefectu) anume Forintos György, unulu din hotii cei mai periculosi si tiranu spurcatu, care se aflá tocma sub cercetare criminale, déra pe picioru liberu. Acelu talchariu se adressa catra multimea cea mare a nemesiloru cu una proclamatiune bombastica si plina de minciuni, in care le dicea, ca déca se va face pe voi'a lui Deák si a partitei sale, atunci va fi vai de ei, ca voru fi supusi la tóte birurile, éra cei mici si cei seraci, carii n'au venitu de 200 fl.

séu mosiia de 500 jugere, isi voru perde dreptulu electorale; la cei ce nu voru plati, li se va pune averea la toba, mojicii voru alege deputati la dieta, carii ne voru lipsi de drepturile nóstre castigate cu sange si ne voru omorî nationalitatea nóstra etc. etc. Acea proclamatiune de charlatanu inpartita pe la toti nemesii aduse pe glóte in atata furia, catu in 3 Aprile trecùndu pe la pórt'a lui Franciscu Deák trasera cu puscile asupra casei lui, dupace vediura ca nu potu intra cá se lu omóre. In 4 Aprile se tienù adunarea, in care navalira patru sute de nemesi sarantoci armati toti cu pistole si decisi cá la unu semnu datu de Forintos György se impusce pe toti ómenii din partit'a progressista. Déra Forintos totu nu avù curagiu cá se comande focu, ci mai antaiu se urcà pe unu scaunu si de acolo cití unu discursu atatu de nerusinatu si scarnavu, in catu mai multi progressisti avura curagiulu a-lu intrerupe strigandu'i: Szemtelen, gyalázatos, vastag. pofáju *). Atunci glót'a cea barbara nu mai facù alta decatu sbierandu catu le luá gur'a, „Nem adózunk" (Nu contribuimu) parasira sal'a si adunarea se sparge, fora a verificá instructiunile care se dá dupa vechi'a lege la deputati.

La plecare glótele éra trecura pe la locuintí'a lui Deák, care inse in prevederea reului isi baricadase pórt'a si pusese ómeni armati cá se o apere. In 4 Aprile sér'a glotele érasi detera navala asupra locuintiei lui Deák si trasera cu puscile, cu care ocasiune omorira pe doi sergenti politiani. La acésta se sculara locuitorii orasiului asupra nemesiloru si se facù batali'a formala, in care doi nemesi remasera morti, éra pe siese insi ii dusera in prinsóre. In fine, abia in 5 Aprile se tienù a trei'a siedintia mai linistita, ca-ci nemesii opincari absentara dela ea. Venî si Deák; i-lu intempinara cu Eljen (Vivat) de 13 ori; elu inse erá atatu de amaritu in sufletulu seu pentru acea manifestare a libertatiei unguresci, in catu renuntia cu cuvente cathegorice la onórea de a le fi deputatu, si tóte incercarile amiciloru, invitari, rogatiuni, provocari dela dieta nu mai fusera in stare de a-lu face cá se partecipe la lucrarile aceleia. In acea di i-lu vediù adunarea versandu si lacrime de superare. Celu care ar' avé placere se se afle mai multe despre acelu evenimentu, se ia amana diariele din Aprile 1843, precumu „Világ" (conservativu), „Jelenkor" (alu lui Széchenì), „Pesti Hirlap" (alu lui Kossuth), cumu si actele dietali, éra unu estrasu, inse falsificatu, se vede si in „Közvelemény" Nr. 28.

Camer'a deputatiloru Ungariei.

Kossuth si Cherim pasi'a, respective deputatiunile unguresci catra acesti duoi luceferi ai istoriei turco-maghiare, continua de a formá celu mai interessantu obiectu dela ordinea dilei in statulu ungurescu. Camer'a din Budapest'a, mai vertosu din motivu ca n'a avutu altu ceva de lucru, s'a ocupatu in siedinti'a dela 3 Februariu numai si numai de acele deputatiuni, cari fura aduse in discusiune prin doue interpellatiuni, ale deputatiloru Helfy si Madarász catra ministrulu de interne. Din motivele interpellatiunei lui Helfy se póte convinge ori si cine, ca dlu primu ministru de astadi, Tisza Kalmán, a fostu si in fapta trebue se fia si astadi celu mai mare aderinte alu lui Kossuth.

Ignatiu Helfy 'si introduse interpellatiunea prin insirarea mesureloru de rigóre luate de catra politi'a capitalei unguresci la intórcerea deputatiunei Kossuthiane si apoi dise, ca nu vorbesce din punctu de vedere de partita, ca-ci déca ar vorbi din acestu punctu de vedere, atunci ar' dori cá guvernulu se continuie pe calea apucata spre a face se triumfeze programulu partitei independente; inse libertatea este unu bunu comunu alu toturor'a, fora diferintia de partita, si dsa vré se vorbésca din punctulu de vedere alu libertatii. De vr'o 10 ani incóce s'au perondatu in Ungaria vr'o optu ministerie, si in acestu tempu s'au ivitu cele mai vehemente lupte de principie, inse tóte acele ministerie, ori si catu de mare ar fi fostu diferinti'a de pareri asupra principieloru politice, au sciutu se respectedie si onoredie libertatea cetatianiloru.

*) Nerusinatu, scarnavu, obrazu grosu.

Ministrulu de interne de astadi, care apróba procederea politiei, in 15 Marte 1872, precandu erá conducatoriu alu partitei din stang'a, chiamase mii de cetatieni din provincia la Pest'a, pentru cá se faca se resune capitalea de strigatele „Eljen Kossuth!" — Conducatoriulu partitei din stang'a de atunci, care acum e draconiculu ministru de interne, nu se multiumise atunci numai cu atat'a, ci propuse, cá multimea se mérga de-alungulu Dunarei, pentru cá se se véda din citadel'a regale din Bud'a conductulu de tortie si se se auda strigatele „Éljen Kossuth!" — Sér'a la banchetu s'a decisu apoi a se tramite unu telegramu lui Ludovicu Kossuth si actualulu presiedinte alu camerei (Ghyczy), care atunci erá presiedinte alu centrului stangu, a luatu cu placere asuprasi tramiterea telegramului.

Oratorele se vede apoi necessitatu a observa, ca dlu primu ministru a tremuratu de eventualitatea reintórcerei lui Kossuth, pentru aceea a voitu se arete, ca ce ar fi facutu, déca ar fi venitu Kossuth acasa; inse dupa ce Kossuth a dechiaratu, ca nu vine, atunci mesurele politianesci ale dlui primu ministru n'au potutu avé altu scopu, decatu cá se se faca placutu in susu, deórace in josu a perdutu terenulu.

Dupa tóte aceste oratorele intréba, déca ministrulu de interne a avutu cunoscintia despre mesurele ce politi'a pestana le-a luatu facia de deputatiunea Kossuthiana, care numai incongiurata de panduri si trabanti a potutu trece prin capitale éra unii dintre cetatiani fura aruncati chiaru in inchisóre, din causa ca si-au esprimatu liberu parerile si convictiunile? Déca ministrulu a avutu cunoscintia, séu déca ulteriorminte a aprobatu acele mesure, atunci prin ce crede dsa a justificá acea brutale vetemare a libertatii personali si civili, acea evidenta calcare de lege si de constitutiune?

Iosifu Madarász se plange asupra dlui ministru, fiindu ca a impedecatu pe studentii din Pest'a se primésca pe deputatii loru la reinsórcere din Constantinopole. Déca guvernulu a creditu, ca este crima a da o sabia de onóre lui Abdul Cherim, atunci dela inceputu trebuiá se impedece acea deputatiune, care, desi in forma n'a avutu mandatu dela natiune, inse in fapta ea a fostu espressiunea vointiei nationali; ea a sositu in Constantinopole tocmai in momentulu, candu poterile se intreceau a castigá amiciti'a Russiei, care in numele umanitatii erá gat'a a incepe resbelu contra civilisatiunei. — In fine intréba pe ministru, déca are cunoscintia despre acea, ca politi'a a opritu pe studenti de a pregati deputatiunei loru o primire solemnela la reintórcere din Constantinopole si déca da, apoi are de cugetu a face se se redice unu asemenea interdictu, ce vétema semtiemintele nationali?

Brasiovu in $\frac{7 \text{ Fauru}}{26 \text{ Ian.}}$ 1877.

Omulu celu popularu alu unguriloru, dlu Tisza, care a cugetatu ca va pune lumea la cale indata ce va apucá in mana frenele guvernarii, a inceputu a se deochiá si steu'a lui se apropia de apunere. Noulu pactu dualisticu, pre care se vede nevoitu a-lu inchiá, dupa cumu i dietéza nemtii austriaci, i-a nimicitu popularitatea in sinulu poporului, éra deputatiunile Kossuthiane si Abdul-Cherimiane i-au periclitatu si pucin'a incredere, ce o mai avea la Domnitoriu. Din reportulu de mai la vale se vede apriatu, ca chiaru si camer'a mameluciloru sei se ocupa siedintie intregi cu cestiuni, prin a caroru relevare nu voiesce se ajunga altu scopu, decatu la acel'a, de a compromite si discreditá totu mai multu pe falniculu si inganfatulu „sfarimatoriu" alu nationalitatiloru. Nu va trece deci multu tempu si credemu a fi pusi in positiunea de a dice dlui Tisza, ca déca dsa e acel'a, care amenintiá cu sfarimare natiuni si popóre intregi, atunci ajute-si si nu se lase, cá se fia elu sfarimatu de cata chiaru creaturele sale.

— Comissiunea centrale a camerei deputatiloru maghiari, vediendu ca guvernulu n'are tempu si nice placere se mai dé camerei de lucru, s'a apucatu a prelucrá unu proiectu de lege pentru instituirea judiloru de pace. Dupa acelu proiectu pentru comunele rurali voru fi investiti pretorii cu competinti'a judiloru de pace, éra in orasie si in comunele mari judii de pace voru fi alesi, fora a se cere dela dinsii, cá se se arete ca au studiele si esamenile juridice necessarie. Va se dica judi de pace potu se fia atunci chiaru si chirurgii, croitorii si maiestrii de pantofaría! Déca este asiá, apoi mai bine ar' fi se se aduca spre acestu scopu softale turcesci.

— Bandele de hoti si de talhari s'au inmultitu asiá de tare pe pustele Ungariei, incatu nice in poterea dilei nu este omulu siguru de viétia si avere, pentru aceea guvernulu are de cugetu a cere dela camera unu creditu suplementariu, cu ajutoriulu caruia se 'puna man'a pe toti banditii si pungasii. Noi nu dubitamu in bun'a intentiune a guvernului, inse unele foi maghiare sunt asiá de necredintióse, incatu afirma, ca nu de hoti si de talhari i pasa guvernului, ca-ci scie ca aceia se bucura de mari privilegie in tiéra, ci i pasa de fundulu de dispositiune, care e aprópe de a se secá si pe care voiesce a-lu provisioná prin o asemenea apucatura.

— Conferintiele ministriloru in Vien'a n'au ajunsu inca la unu resultatu definitivu, inse seasecura, ca mai multe divergintie s'au complanatu, incatu astadi s'ar poté sperá mai multu cá ori si candu in realisarea noului pactu dualisticu. Dlu Tisza dupa ce a conferitu vr'o cateva dile in Vien'a cu ministrii austriaci si cu representantii bancei nationale, s'a intorsu pe sambeta intrecuta acasa la Pest'a, cá se pregatésca pe ómenii sei despre capitulatiunea eventuale si apoi se se duca érasi la Vien'a. Pentru aceea foile ce traiescu din fondulu de dispositiune au si inceputu a pregati terenulu; ele permitu mai antaiu, ca déca dlu Tisza va tiené mortisiu la pretensiunile sale de pana acum, atunci impacatiunea nu se va face si dinsulu va trebui se se retraga dela potere; dupa aceea aréta apoi in colorile cele mai negre consecintiele funeste pentru patri'a si natiunea maghiara, ce voru avé se resulte din retragerea dlui Tisza, asiá incatu mai ca stau s'o spuna verde pe facia, ca sfarimatoriulu Tisza trebuie se remana la potere cu ori-ce pretiu. — De pe partea nóstra póte se remana primu ministru pana candu va aduce in loculu seu pe Kossuth, care a cercatu odata se ne sfarime si nu ne-a potutu.

* *

Mai sunt trei septemani si resbelulu turciloru cu serbii si Muntenegrinii, cu bosniacii, bulgarii si herzegovinenii are se incépa de nou, deórace negotiatiunile de pace nu promitu nice unu resultatu. Serbi'a nu este multiamita cu esplicatiunile date de guvernulu turcescu cu privire la garantiele cercute pentru sustienerea pacei pre viitoriu, éra Muntenegrulu cere nu numai o regulare a confinieloru, pre langa anectarea Suttorinei si a tienutului Zubci, ci cere cá se i se cedeze tóta Herzegovin'a superióra. Pre langa acést'a nice insurgentii din Bosni'a si Herzegovin'a nu voiescu a depune armele, cu cari s'au luptatu mai bine de unu anu contra semilunei, pana candu nu voru dobandi drepturile si libertatile, la cari aspira.

— O scire electrica din Petrupole dela 4 Februariu comunica, ca depesi'a circularia a principelui Gorciacoff dechiára, cumca Russia, mai inainte de ce ar luá o positiune definitiva facia de Turci'a si in dorinti'a d'a vedé pe poterile europene, ca procedu in intielegere comuna si in fasea cea noua a cestiunei orientali, a insarcinatu pe representantii sei, cá se se convinga, ca ce au de cugetu se intreprinda guvernele celoru cinci poteri mari facia de respingerea propuneriloru conferintiei de catra Turci'a, deórace Russi'a nu mai póte suportá greutatile situatiunei actuale. — Totu de a-

colo se telegrafeza, ca Gorciacoff s'ar fi esprimatu intr'o societate de diplomati, ca dinsulu considera incercarile de pace numai cá unu incidentu preparatu, dupa care neaparatu are se urmeze resbelu, deórace Russi'a si-a propusu, cá acum ori niceodata se amelioreze si assecure positiunea crestiniloru de pe peninsul'a balcanica.

Alte sciri din Russi'a spunu, ca transporturile de trupe catra sudulu imperiului n'au incetatu inca; éra despre armat'a de sudu se dice, ca in avantgard'a sa are 15 companie de infanteria de marina si siepte companie de matrosi, cari au d'a inlesni trecerea armatei preste Dunare. — In legetura cu aceste apoi unii dintre corespondintii, cari totu deaun'a sunt reu informati despre cele ce face guvernulu romanu, voiescu a sci, ca representantele rusescu din Bucuresci s'a intielesu dejá cu guvernulu romanu pentru eventualitea intrari trupeloru russesci in Romani'a cari trupe voru avé de a se miscá numai prin unele districte, din cari se voru departá trupele romane. Totu ce se va cere pentru truppe trebue se se platésca in bani numerati si ori-ce amestecu in sfer'a de activitate a auctoritatiloru romane, este eschisa si interdisa.

— Turcii inca se misca de-alungulu Dunarei; ei totu concentréza la armata, fortifica fortaretiele si le provedu cu tunuri, cari pe calea ferata nu se potu transportá, deórace sunt prea grele. — Spre a spariá apoi lumea si mai tare, diurnalele turcesci se ocupa necontenitu cu numerarea suteloru de mii de armata. Asiá dicu ele, ca corpulu de armata dela Dunare consta din 200,000, celu din Serbi'a si Bosni'a din 100,000, la confiniele Greciei 25,000, in Candi'a 10,000, in Erzerum 120,000, in Batum 40,000, si in Bagdadu si Siri'a 55,000, adeca cu totulu totu 600,000 fetiori, afara de reservisti si voluntari, cari inca numera preste 200,000.

Romani'a.

Bucuresci, 4 Februariu n. Situatiunea la noi nu se mai schimba; cá si cumu conferenti'a nu s'ar' fi tienutu, aceleasi ingrijiri domina si aceleasi preparatiuni bellice se continua preste totu. Nici chiaru impregiurarea, cà cabinetulu DV. isi pune de nou aici tóte silintiele, cá se instrainedie cu totulu pe Romani'a de catra Russi'a, nu este ceva neasteptatu pentru noi. Cabinetulu dv. nu'i va succede nimicu in punctulu acesta, nici chiaru atunci, candu ar' tiené aici diplomati multu mai simpathici de catu este dn. br. Calice si toti antecessorii sei pana la br. Eder. Barbatii de statu ai Romaniei au pusu de multu in ambele discuri ale cumpanei binele cá si reulu ce avuse patri'a nóstra pana acumu atatu dela Russi'a, catu si dela Austri'a, si sciu fórte bine ce au se astepte pe viitoriu dela un'a cá si dela alt'a. D-vóstra cunósceti de multu, cà in casulu inevitabile si fatale, candu Romani'a ar' avé se aléga intre doue rele, celu mai micu reu s'ar' considera cá se faca causa comuna cu Russi'a. Ací nu avemu se ascundemu mîti'a in sacu; ca-ci asia este. Se fiu inse bine intielesu: acésta alegere nefericita i se va impune tierei si natiunei numai prin logic'a cruda a fapteloru, in casu candu poterile occidentali si anume cele latine, conduse D-dieu mai scie de ce interesse, ne-aru parasí si si-ar' intórce faci'a de catra noi, precumu s'a intemplatu de ex. in 1828—9, séu si mai reu, in a. 1806—7, candu Napoleon I erá p'ací se ne venda Russiei pentru alte folóse enorme ce asteptá dela Alexandru I. In acelu casu classele comerciantiloru si populatiunea sat́ena s'aru declará in favórea Russiei cu parol'a in gura: „Muscalii ne-au scapatu de tirani'a turcésca; totu ei ne voru apara si de nemti."

Ati potutu vedé din publicatiunile „Monitorului" nostru offi., cà desbaterile camerei nóstre legislative decurgu cu zelu cá nici-odata; se tienu si siedintie de nópte dela 8 óre inainte cá in Angli'a; déra betranulu presiedente C. A. Rosetti nu e indestulatu nici cu atata, ci dlui in siedinti'a din 13/26 Ian. mustra greu pe deputatii mai teneri, ca-ci nu vinu regulatu si se codescu dela lucru. Tóte aceste suntu efectele administratiunei din trecutu si a le gravei situatiuni presente. Cestiunea scóleloru cá si a poterei armate dedera fórte multu de lucru, déra s'au si descoperitu si curmatu multe neregularitati in ambele acestea ramuri a le vietiei nóstre nationale, si eu recomendu la ori-cine, cá se urmarésca desbaterile in „Monitoru". In departamentulu bellicu s'au regulatu multe institutiuni, s'au adusu si legi noue; scólele militari, cavaleri'a si artileri'a fusera obiecte de discusiuni mari, uneori si violente. Pentru miculu dv. spatiu eu ve recomendu, cá se reproduceti celu pucinu cate ceva din discursele dlui ministru Slaniceanu despre artileria.

„Dn. G. Slanicénu, ministru de resbelu: Dloru deputati, pentru art. 15 alu artileriei amu unu nou proiectu de lege. Astadi artileri'a nóstra se compune numai din doue regimente. Cu aceste doue regimente nu potemu pregatí mobilisarea treniriloru ce le avemu si cari sunt gata de a fi mobilisate, candu vomu voí. In acestu scopu, si avendu in vedere economi'a, amu lucratu unu proiectu de lege, pe care ve rogu se-lu luati in consideratiune, fiindu-ca alta data artileri'a nu jocá rolulu ce-lu jóca astadi pe campulu de bataia. Materialulu seu greu, lips'a cailoru de comunicatiune facea, cá armat'a se nu pota duce dupa densa acestu accessoriu, care adi a devenitu atatu de neaperatu unei armate. Perfectionarea artileriei a facutu sa sporésca fórte multu materialulu ei.

Fredericu si Napoleon au datoritu mai totu successulu loru sporului, ce au datu artileriei in armatele loru. Adi artileri'a jóca rolulu celu mai insemnatu in tóte fasele luptei; ea prepara successulu si sustiene moralulu unei armate in fasele cele mai grele, prin care ea ar' trece in timpulu unei lupte. Candu o armata se organisédia intr'unu scopu óre-care, se tiene comptu de organisarea, care o au armatele straine, armatele vecine. Déca noi ne-amu presentá cu armat'a nóstra, de esemplu, fora cavaleria inaintea unei armate straine, care ar' avea o numerósa cavaleria, ne-amu condemná mai din'ainte si amu scí mai din'ainte, cà nu potemu nici odata profitá de victori'a nóstra.

Asemene si mai multu inca, déca ne-amu presentá inaintea unei armate cu o artileria mai buna decatu a nostra, amu fi siguri de mai 'nainte, cà nu amu poté avé nici unu succesu. Este dér' unu reportu óre-care intre organisarea unei armate, si tóte aceste accesorii. Noi amu datu o prea mare desvoltare celoru-alte arme la noi, si nu ne amu pre ocupatu nici decumu de artileria.

Cavaleri'a nóstra de si nu tocmai perfectu organisata, inse este fórte numerósa: avemu unu numeru fórte mare de cavaleria, déca comptamu pe calarasi.

Infanteri'a nóstra, déca comptamu pe reservele armatei si pe reservele armatei teritoriale, este asemenea fórte numerósa in reportu cu artileri'a.

Déra in artileria nu avemu proportiunea, pe care o ceru astadi principiele nóuei tactice. Artileri'a intra in organisatiunea armatei, socotindu-se patru tunuri de fia-care mie de ómeni. Asiadara, déca vomu socotí, cà avemu 50,000 de ómeni, neaperatu atunci trebue se avemu 200 de tunuri celu pucinu; déra organisatiunea artileriei nóstre, cumu este astadi, nu ne permite se avemu nici jumetate acestui numeru, de-si avemu materialu fórte multu. Asiadara, marginindu-ne la acésta cifra, dicu, cà ar' trebuí se avemu la 50,000 ómeni celu pucinu 200 de tunuri.*) Pe lenga acésta, artileri'a pentru noi are mai multa importiaţ decatu pentru alte armate. Déca o armata investita cu resbelu, o armata, care are mai multe traditiuni militare, póte se mérga cu mai pucina artileria, nu este totu asemenea pentru o armata juna. O armata juna are trebuintia se fia sprijinita de o artileria catu se póte mai numerósa; ca-ce, candu soldatii fiindu chiaru pucinu deprinsi cu resbelulu, sciu cà sunt multe tunuri cari se'i sustie, atunci curagiulu loru cresce intr'o proportiune fórte mare. Afara de acésta, potemu dice, cà luptele moderne sunt numai lupte de artileria, artileri'a incepe lupt'a, lucrédia in totu timpulu luptei si pana la sfersitulu ei; ea incepe lupt'a, pe candu cele-alte trupe se odihnescu, séu sustiene lupta, pe candu cele-alte trupe incepu a se retrage.

Asiadéra amu facutu unu proiectu de lege, cà in locu se avemu doue regimente de artileria, se avemu patru regimente, fiindu-cà organisatiunea militare ne impune acést'a; ca-ci avemu patru divisiuni teritoriale, cari suntu destinate a deveni patru corpuri separate, lucrandu fia-care isolatu. Fia-care din aceste corpuri trebue a fi insestratu cu totu materialulu, de care are trebuinti'a, pentru a fi pusu pe piciorul de resbelu. Asiadéra vomu avé pentru fia-care corpu cate unu regimentu de artileria; si asia redicamu numerulu tunuriloru la 144 in totalu, si cu chipulu acest'a vomu poté pune in actiune tóte tunurile, care le avemu, éra pe de alta parte reducemu cheltuielile. Noi nu sporimu numerulu cailoru, pentru-cà lasamu in timpu de pace numai caii trebuintiosi pentru patru tunuri si mai impucinamu numerulu oficeriloru inferiori, cate unulu de fia-care regimentu, impucinamu si numerulu soldatiloru, si asia ajungemu, cà diferinti'a intre patru regimente si doue ce avemu astadi se nu fia mai multu de 200,000 de lei.

Ve rogu déra, se luati in discutiune acestu proiectu, pe care voiu se-lu supunu comissiunei, ca-ci este neaperatu se ne gandimu la materialulu acesta, care este indispensabilu pentru armat'a nóstra, ca-ci acestu materialu nu se póte improvisá dintr'o di in alta.

*) Atatea tunuri avemu, póte si mai multe; partea cea mai mare de sistheme noue; ne lipsesce inse numerulu necessariu de tunuri; de aceea dn. ministru mai cere bani pentru doue regimente de artileria. Not'a coresp.

— Cu ocasiunea trecerii prin Bucuresci a dlui comite de Chaudordy si a dlui comite de Corti, representantii Franciei si Italiei la conferintiele dela Constantinopole, unu mare numeru de cetatiani si mai toti representantii natiunii presenti in Bucuresci, au mersu se depuna cá omagiu cartile loru la domiciliulu ilustriloru ospeti.

D. comite de Chaudordy, interpretu destinsu alu semtiementeloru de buna-vointia ale natiunii francese pentru Romani'a si alu eschisei urbanitati francese, adresédia toturoru, prin midiulocirea dlui agente alu Franciei in Bucuresci, urmatóriele ronduri de multiamire, cari voru fi primite in tiér'a nóstra cá o salutare de fratía si buna-vointia:

„Dlui redactore-siefu alu „Romanului".

„Dle redactore!

„Cu ocasiunea trecerei loru prin Romani'a, d. comite de Chandordy si d. comite de Corti, au gasitu din partea autoritatiloru acestei tieri mari inlesniri pentru caletori'a loru, si o preventintia deosebita din partea unui mare numeru de persóne din societatea romana.

„Pucinulu timpu catu s'a opritu ací n'a permisu dlui comite de Chaudordy d'a respunde dupa cumu ar' fi doritu la primirea ce i-s'a facutu. M'a insarcinatu d'a transmite, impreuna cu parerea sa de reu cà n'a potutu intrá in relatiuni cu atati representanti destinsi ai nationalitatii romane, multiamirile sale grabite pentru preveninti'ele ce le-a gasitu in trecerea sa pe ací.

„Primiti, domnule redactore-siefu, asecurarea inaltei mele consideratiuni.

„Agentulu Franciei in Romani'a.

„Fréd. Debains.

„21 Ian./2 Febr. 1877.

„Unirea Democratica" aduce dupa jurnalulu „des Debats" aceste:

„D. agentu alu Franciei la Bucuresci, tramitiendu o telegrama de felicitare d-lui presiedinte alu consiliului de ministrii, care la diu'a sa se gasea la proprietatea ce posede langa Pitesci, dn. I. Bratianu a respunsu in urmatorii termeni representantului Franciei d. Debains:

„Amu primitu felicitarile d-v, nu numai cu o via placere, dér' inca cu gratitudine, ca-ci vinu dela representantulu unei tieri, care este a dou'a a mea patria, dela o natiune, care a avutu in totudeuna o solicitudine particulara pentru poporulu romanu si dela unu guvernu stimatu si respectatu de lumea intréga."

— Telegrama din Berlinu catra diariulu „Times" ne-a atrasu o deosebita atentiune, dice acelasiu diariu:

Ce se dice in acea telegrama? „Rusii voru trece Prutulu, dér' nu voru trece Dunarea".

Scimu ca „Times" este totudeauna bine informatu si de aceea nu potemu trece cu vederea acésta scire din urma.

Déca Rusi'a ar' avé in adeveru intentiunea de a face aceea ce anuntia din Berlinu diuariulu englezu, apoi credemu, ca acestu faptu ar' cere ingrijirea Romaniloru, pentru ca noi ne explicamu lucrulu astufelu.

Se scie, ca inainte de 1856, adeca inainte de tractatulu de Parisu, Rusi'a erá stapana pe acea bucatica din Basarabia, pe care tractatulu de Parisu a cedat o Romaniei. — Astadi Rusi'a considera tractatulu de Parisu cá ne mai existendu,

si prin urmare voiesce se intre in drepturile sale dinaintea acelui tractatu. Unu bunu pretextu pentru cá se se apropie de gurele Dunarii lu gasesce in acésta impregiurare. Trecundu armatele sale Prutulu si postandu-se la Ismailu in faci'a Tulcei, Rusi'a va dice ca intra in dreptulu ei, pe care i-lu luase tractatulu de Paris, dér' care i se cuvine din nou, dupa ce acelu tractatu, dupa ea, nu mai e in vigóre.

Fia-cine se va intrebá: dér' ce avemu noi cu calcarea tractatului de catra Turcia? Noi se platimu pecatele Turciei?

Acésta intrebare ne-amu pune-o si noi, déca amu presupune unu momentu macaru ca interessele nóstre sunt in periculu. Dér' pe cata vreme scimu, ca Europ'a intrég̃a a aprobatu si laudatu demn'a nóstra purtare de 20 de ani incóce, nu ne potemu indoí unu momentu cumu ca vá veni totu ea se ne iè dreptulu ce ni l'a recunoscutu.

Chiaru déca ar' stá in intentiunea Rusiei se tréca Prutulu, noi credemu ca ea nu va face acésta decatu numai cá amica, nici odata inse cá cuceritoria.

In totu casulu romanii trebuescu se vighieze.

Din cerculu Lapusiului la 28/1 1877.

„Spionagiulu si denunciarile -su lu culme.“ Agitatorii in contra vietiei paciuite a romaniloru din Transilvania su preste totu nenumerati. — Romanii din acestu nefericitu cercu, n'au scapatu de a fi spionati si dupa acea denunciati auctor tatiloru politice comitatense de agitatori muscalesci. — Insultata romanimea in diariale maghiare, singuraticii individi de nationalitatea maghiara sedusi si instruiti in adinsu de celi de susu si atietiati prin scornirile diurnalisticei — inteligenti'a romana e espusa insulteloru, suspiciriloru celoru mai nerusinate, denunciata de rebela. — Bene a disu, cene a disu, cà traimu in epoc'a de trecere ca-ci lucrurile, ce se intempla, — suntu de totulu curióse. N'a fostu si nu e destulu, ca romanii din acestu cercu suntu in totu tipulu neindreptatiti, — cá la noi nicairi asiá — mai trebuiea inca pacinic'a inteligentia vexata in totu tipulu, denunciata de agitatoria muscalésca, de dacoromana, de rebela etc.

Nu esagerezu, ascultati fapta implenita, denunciarea infernala, scie Ddieu, cu ce scopu afurisitu. —

Spionii si denunciatorii din acestu cercu facura atentu pre comitele supremu, ca in cerculu Lapusiului romanii conspira in contra statului maghiaru si in favórea muscalului. — Inceputulu conspirarei, — dicu ei, s'a facutu in presér'a de Sa-Medru in Lapusiulu romanu la dlu v.-protopopu Dumitru Varn'a, unde a fostu de facia si unu emissariu rusu. A dou'a conspiratiune s'a facutu in Dobriculu Lapusiului de 4 preoti romani, totu cu dlu protopopu. A trei'a s'a facutu o crima, ca-ci vreo trei romani in Lapusiulu ung. ar' fi beutu pentru sanetatea imperatului tuturoru rusiloru Alesandru II. — A patr'a s'au tienutu adunari nopturne in Macic'a. — In Suciulu de susu au conspiratu vreo 5 preoti etc.

Mi vene in mente de Don Quixotte, care esindu in lume se faca bravure, si vediendu o data dóue turme de oi, a alergatu, cá se se lupte cu ele, ca-ci elu vedea acolo dóue ostiri, un'a a vestitului Alifanfaron si alta a regelui din Pentapoli, si in fia-care turma vedea ducii, asia: in un'a pre cavalerulu Saurcalcu, in altá pre Quiroloja si Timone Carajone. — Ce a patitu in lupt'a cu acesti eroi, se sci. — Eu tieneam ca istori'a lui Don Quixotte erá acomodabila tempului vechiu, dér vediu cà noi avemu acuma unu mare Don Quixotte modernu. —

Se spunu acuma si eu, cà ce suntu si au fostu acele conspirari.

La Sa-Medru dlu v.-protopopu si-a tienutu diu'a onomastica, unde au fostu presenti si maghiari. In Dobriculu Lapusiului a fostu o investigatiune in o causa matrimoniale. In Lapusiulu — ung. vreo trei romani si au petrecutu in presér'a Craciunului candu nece cà le a plesnitu prin mente de Alesandru imperatulu; martoru li e unu maghiaru, care a fostu cu eli impreuna. — In Macic'a unde gendarmii au panditu 2 dile si 2 nopti, diu'a in padure, nóptea in satu, au aflatu 3 ómeni beti in carciuma, vorbindu de muscali si turci cámasi'a: „Ce-su turcii aceli'a? Limba stricata, pagani. — Pre muscani i cunoscemu din 48, . . . buni crestini. — Dér' apoi, cà ungurii tienu cu turcii? r. bagséma — su totu un'a cu eli de o vitia si de o sementia.“

In Suciulu de susu s'au adunatu cativ'a preoti pentru aplanarea unei neinsemnate certe intre 2 preoti; unu maghiaru a fostu cu eli. Astea su conspirarile si comploturile romaniloru din cerculu Lapusiului.

Dér' Don Quixotte dela Mancha a vediutu periclitandui-se idealulu seu Dulcinea.

Dorimu si poftimu, cá dupa acusele si denunciarile cele dóua date comitelui se se faca investigatiune, si miserabilelui denunciatore se i se dè plat'a cuvenita.

Poftimu, cá iubirea de patria ce o avemu, se nu fia insultata si tendentiele reutatióse asupra nóstra se incete. Amble dupa emissari muscali, prindai, dér' noi se nu fimu insultati.

Apropos. Unu teologu de Sabiiu din Rohiá, venindu pre serbatorile Craciunului a casa, a intratu in o ospetaria in capitalea Solnocu-Dobacei — in Desiu, si vorbindu cu colegulu seu romanesce a picatu in suspitiunea celoru presenti. — Denunciare la comite, ca-i periclu, unu emissariu rusu! Bietulu teologu a fostu urmaritu pana a casa de gendarmi, intrebatu in totu loculu, unde a mai intratu, cá ce a vorbitu? ce bani a schimbatu? Sositu acasa, a trebuitu se adeverésca cu marturi, cà e din Rohi'a si nu Rusi'a. — Don Quixotte a vediutu póte in elu pre Cesarieviciu.

Dorimu si poftimu, cá si noi se fimu cercati, cá se se convinga, ca nu noi conspiramu, ci denunciatorii; si se scapamu odata de suspitiunile, precatu de nerusinate, pre atata si ridicule.

Dorimu si acea dela Ddieu, cá se se asiédie si deslege crisea orientale cumu se cade, ca dóra apoi vomu scapá de atata spionagiu si persecutiune.*) „Cunctator.“

Noutati diverse.

— (Apellu catra domnii auctori!) Unulu dintre relele, de care sufere miscarea literaria la noi, este, ca nu se scie mai nici-odata, déca si unde a aparutu unu opu literariu óre-care, numai din intemplare se publica une-ori printre cele-lalte publicatiuni si cele relative la miscarea literaria. Este inse de celu mai mare interessu atatu pentru auctori, catu si pentru publicu, cá opurile, ce esu la lumina, se fia cunoscute de indata si in sfera catu se póte de intinsa. Spre a implini acéstá lacuna subsemnatulu amu prelucratu brosiur'a intitulata: „Trei ani din literatur'a romana, indice bibliograficu alu cartiloru publicate romanesce in Romani'a séu de romani in anii 1874, 1875 si 1876, precedatu de schitiele biografice ale literatiloru romani din Macedoni'a“. Inse precumu nici unu lucru, asia nici brosiur'a de facia nu s'a potutu tocmai completá; mi-iau dér' libertatea a me adressá catra toti domnii auctori si editori, rogandu-i, se binevoiésca a ne tramite cate unu esemplariu din operele publicate ale dd-loru (fia de ori-ce natura: beletristice, didactice, filologice, istorice, juridice, moralo-religióse si scientifice) pentru cá se le pota trece in a dou'a editiune a brosiurei mentionate, cumu si in cursulu nostru de literatura, ce-lu avemu gata pentru publicare. — Speramu, cà acésta propunere va fi primita cu placere de catra dd. auctori. Asemene vomu fi multiamitori toturoru aceloru domni, cari ar' avé bunavointia a ne tramite unele schitie din biografiele barbatiloru nostri din Transilvani'a, cari s'au ocupatu cu literatura in ori-care ramu alu ei. Ori-ce oferte, cereri, séu desluciri se voru tramite sub adres'a: G. Popescu, Bucuresci, calea Vergului Nr. 104. — Pretiulu indicelui de mai susu e 1 fl. v. a.

— (Multiamita publica.) Prin contribuirile filantropice pentru vestminte la invetiaceii romani seraci dela meserii, in bani si in haine purtate, ajungundu-se unu scopu nobilu, me aflu indemnatu a aduce multiamita publica dd-loru: D. Eremia, care a daruitu 50 fl., D. Stanescu 10 fl., Mihailu Stanescu 5 fl., cu cari s'au cumperatu la 8 invetiacei vestminte nóue si s'au potutu imbracá de s. serbatori; asemene d-loru: I. T. Popoviciu, Diamandi Manole, Constantin I. Popasu, George Ioanidi, Ioan G. Ioan, Ioan Dusioiu, Nicolau Flusturanu, Aron Densiusianu, Sevastiana Muresianu si stud. Lupescu, cari binevoira a contribuí cu vestminte bune, cele ce adaptandu-se s'au potutu împartí — intre cei multi — la 18 invetiacei seraci, primindu cate unu feliu de vestmentu. — Pentru aceste daruri, cari contribuira la stemperarea lipsei de imbracaminte in aceste dile geróse si grele, aducemu aceste, cá semnu de recunoscientia publica. Totudeodata cutezamu a face apelu si catra alti domni, pentru ori-ce feliu de vestminte barbatesci purtate si pentru carti, scrieri de cetire potrivite sodaliloru romani in societatea loru de lectura, cari se voru primi cu deosebita multiamita. Brasiovu. In numele comitetului

Bartolomeiu Baiulescu, pres.

— (Balu in folosulu scolariloru seraci) se face Domineca in 30 Ian. a. c. s. v. in Branu, inceputulu la 7 óre séra, edificiu comunale, la care corpulu invatiatorescu resp. invita pe toti binesimtitorii. Oferte maranimóse spre acestu scopu se primescu de d. invatiatoriu Teodoru Popu si in Brasiovu de d. comerc. Ioanne Persoiu, cari se voru publica in diaria.

— (Limb'a.) Ni-se impartesiesce, cà in comitatulu Muresiu-Turda preste totu intrebuintiarea limbei romane e exilata „si numai de cea maghiara ne potemu folosí in tóte causele atatu private catu si officióse pe la deregatorii“. — Apoi comitetulu centrale au facutu statute, unde si in care se cuprinde, ca atatu preutii, catu si docentii, déca possedu mai multu de patru vite, trebue se mérga la facerea de drumuri.

— († Demetriu Danciu) theologu bravu in an. IV. in seminariulu gr. o. din Gherla, se mutà la cele eterne in 31 Ian. in etate de 21 ani, lasandu pe clerulu teneru, tata, frate si sorori in doliu.

Mai nou.

Marele veziru Midhat pasia auctorulu constitutiunei otomane, dimissionatu si exilatu.

In Bosni'a mohamedanii macelara multime de crestini din caus'a constitutiunei!

Caus'a bancei in Vien'a 6 Febr. remasa fora resultatu.

— (Errata.) In Nr. 6 art. primu semicol. 1 in locu de servilisti cit. socialisti. Partile cit. partite.

Post'a redactiunei.

Oradea mare, 4 Febr. „Transilvani'a“ foi'a associatiunei transilvane ese si pe alu X-lea anu regulatu de doue ori pe luna, 36 cóle 4-o pe anu. Documente istorice si corespondentie de ale mai multoru barbati romani repausati dintre cei mai renumiti voru esí in cursulu anului. — Ori-ce carti romanesci se potu castigá prin librarii.

Campi'a Transilvaniei. A dá pe creditu ar' semnifica, cà voimu noi insine se ruinamu Gazet'a. Cei restanti cu creditele din trecutu suntu rogati a le exofficia.

Cursurile

la bursa in 6 Eebruariu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci — —	5	fl. 89	cr	v. a.
Napoleoni — — —	9	„ 93	„	„
Augsburg — — —	115	„ 80	„	„
Londonu — — —	124	„ 30	„	„
Imprumutulu nationalu —	68	„ —	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	62	„ 60	„	„
Obligatiunile rurale ungare	73	„ —	„	„
„ „ temesiane	71	„ 75	„	„
„ „ transilvane	71	„ 75	„	„
„ „ croato-slav.	—	„ —	„	„
Actiunile bancei — —	833	„ —	„	„
„ creditului — —	147	„ 10	„	„

---

*) Nota Red. Cris'a orientala este una drama din cele mai maretie constatória din mai multe acte. Pe cele produse pana aci pe scen'a lumei le cunósce lumea; restulu sta ascunsu in manile Celui Preainaltu. Actele restaute voru urmá in diverse periode. Chiaru si in constitutiunea turcésca este pusu simburele unui actu. Trebue se cunóscemu Orientulu asia cumu este elu. De aici urmédia, cà noi de spioni si denuntianti nu vomu scapá nici odata pre catu timpu suntemu decisi a fi si a remané ceea ce suntemu. Acésta inse nicidecumu nu insemna, cà noue se ne pase de intriganti, demagogi, spioni si denuncianti miserabili, ci insemna numai, cá se'i consideramu de aceea ce sunt ei, adeca calumniatori si ori-unde 'i vomu demasca, se'i damu in judecata, se pretindemu repararea onórei nóstre personale si nationale.

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.